

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 21023
Tarih : 31.08.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 31/08/2022 16:05
Sayı: E-120.10-1071761

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye cezaevlerinde yaşanan ihlallerin tespiti, insan haklarına aykırı keyfi uygulamaların önlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Hasan ÖZGÜNEŞ
Şırnak Milletvekili

GEREKÇE

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan Ceza İnfaz Kurumları istatistiklerine göre, cezaevlerinde 283 bini hükümlü, 38 bin 738'i tutuklu olmak üzere kapalı ve açık cezaevlerinde toplam 322 bin 187 tutuklu ve hükümlü yer almaktadır.

Türkiye cezaevlerinde, kapasite aşırı doluluk oranları, uzun süren yargılama süreçleri ve haksız tutuklamalar nedeniyle adaletsiz birçok uygulama yaşanmaktadır. Cezaevlerinde tutulan yüzbinlerce kişinin yaşam koşulları insan onuruna aykırı bir şekilde ulusal ve uluslararası mevzuatın ihlaline neden olmaktadır. Cezaevlerinin fiziki koşulları, yetersiz beslenme, revir ve hastane sevklerinin zamanında yapılmaması, mahpusların maruz bırakıldığı ayrımcı uygulamalar, tekli ring araçlarıyla sevkler ve kelepçeli muayene, ilaç temininde yaşanan sorunlar, ağır hasta mahpusların infazlarının ertelenmemesi, infazı tamamlanan mahpusların İdare ve Gözlem kurulu kararları sonucu tahliye edilmemesi ve buna benzer pek çok sorunun bir araya gelmesiyle özellikle hasta mahpuslar adeta yaşam savaşı verirken özellikle son dönemlerde şüpheli ölüm oranları da artış göstermektedir. Türkiye cezaevlerinde insan haklarına aykırı yaşanan bu uygulamalarda ki artış durumunun sistematik bir hal aldığı açık göstergesidir. İnsan Hakları Derneği (İHD) verilerine göre 2021 yılında 52, 1 Ocak 2022'den bu yana 47 kişinin yaşamını yitirdiği belirtilmektedir.

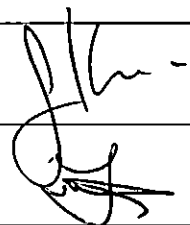
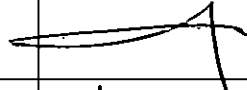
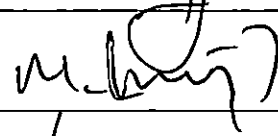
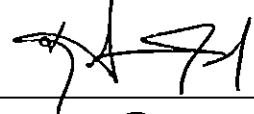
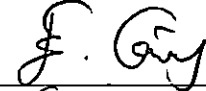
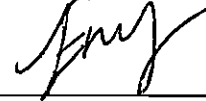
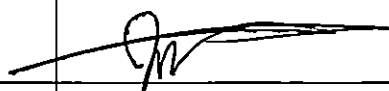
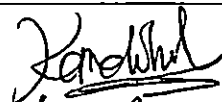
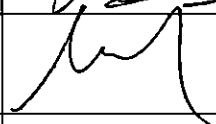
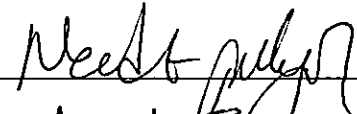
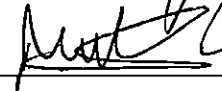
Bazı cezaevlerinde tarafımıza ve kamuoyuna yansıyan ve yaşanan hak ihlalleri şu şekildedir;

- Sincan Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutuklu bulunan Hakan Tunç, sabit olmayan ranzasının yerini değiştirdiği için gardiyanlar tarafından darp edildi. Tunç'un mektupla aktardığı hak ihlalleri arasında çıplak arama, ağız içi arama ve bu uygulamadan dolayı tutukluların sağlığa erişim haklarının engellenmesi, cezaevi yönetiminin ve gardiyanların keyfi tutumları, "cezaevine girişi sakıncalı" gerekçesiyle ziyaretçilerin

görüşlerinin engellenmesi, yemeklerin çok az verilmesi ve sağlıksız olması ile anadilde savunma yapma hakkının engellenmesini beyan etmektedir.

- Diyarbakır Cezaevi'nde bulunan tutuklu gazeteciler, son 3 günde sistematik bir şekilde su kesintisinin yaşandığını, sosyal faaliyet haklarının engellendiğini, mektup için engellerin çıkarıldığını beyan ettiler.
- Konya T Tipi Cezaevi'nden Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne sevk edilen 13 tutuklu, çıplak arama dayatmasını reddettikleri gerekçesiyle tekli hücrelere konuldu.
- Van Yüksek Güvenlikli ile F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan tutukların tamamına yakınının 1 ay içerisinde koronaya yakalandığı belirtildi. Tutuklu yakınlarının aktardığı bilgilere göre, tutukluların koronaya yakalandığı ancak tedavi edilmediği ve gereken ilaçların verilmediği kaydedildi.
- Kilis L Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 4 tutuklunun "askeri nizamda ayakta sayım" dayatıldığını, uygulamayı kabul etmedikleri için tehdit edildiklerini ve psikolojik işkenceye maruz kaldıklarını ve cezaevi yönetimi ile gardiyanların keyfi tutumları olduğu belirtildi.
- Ağrı Patnos L tipi cezaevinde tutulan ağır hasta tutuklu Rıdvan Yusufoglu'nun kronik hastalıklarından dolayı avukatı tarafından infaz ertelemesi talebinde bulunuldu ancak bu talebi de kabul edilmedi.
- Urfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde 18 Ağustos'ta katledilen ağır hasta tutuklu Bazo Yılmaz'a, İstanbul'da bulunan ATK'ye götürüldüğü 2021 yılında 4 gün süren yolculuk boyunca yemek verilmediği ortaya çıktı.

Tüm bu yaşananlardan ötürü, cezaevlerinde yaşanan ölümlerin ve hak ihlallerinin tüm boyutları ile araştırılması, sorumluların tespit edilerek haklarında idari ve hukuki işlemlerin başlatılması, hasta mahpusların sağlığa erişim hakkının ve tahliyelerinin sağlanması, söz konusu ölümlerin ve hak ihlallerinin önlenmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SIDIK TAŞ	SİİRT	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	